YVES BOT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2012. június 21.[1]

C-268/11. sz. ügy

Atilla Gülbahce
kontra
Freie und Hansestadt Hamburg

(A Hamburgisches Oberverwaltungsgericht [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Az EGK–Törökország Társulási Tanács 1/80 határozata — A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve a munkafeltételek terén — Határozott időre szóló tartózkodási engedély és határozatlan időre szóló munkavállalási engedély adása török munkavállaló számára — A tartózkodási engedély érvényességi idejét meghosszabbító határozatok visszaható hatállyal történő visszavonása — A tartózkodási jognak az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdésére történő alapítására vonatkozó feltételek a határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyre figyelemmel”

1. A jelen ügyben arra kérte fel a Hamburgisches Oberverwaltungsgericht (hamburgi legfelsőbb közigazgatási bíróság, Németország) a Bíróságot, hogy ismét értelmezze a Társulási Tanácsnak[2] a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 határozatát.[3]

2. Ezen ügy tényállásában egy olyan török állampolgár szerepel, aki családegyesítési vízummal utazott be a német államterületre, és aki ugyanezen a jogcímen kapott tartózkodási jogot. E munkavállaló számára határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyt is kiadtak. Az említett ügy központi kérdése arra irányul, hogy valamely tagállam hatóságai az 1/80 határozat rendelkezései alapján jogosultak-e visszaható hatállyal visszavonni valamely török állampolgár számára kiadott tartózkodási engedélyeket azon időpontra visszamenőleg, amikor az engedélye kiadásának a nemzeti jogban előírt indoka már nem áll fenn, vagyis a házastársával való együttélés megszakadt.

3. E kérdés kapcsán először azt kell megvizsgálni, hogy az alapügy felperese hivatkozhat-e az e határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdéséből eredő jogokra e visszaható hatályú visszavonás vitatása és tartózkodási engedélyének a meghosszabbítása céljából. E rendelkezés a migráns török munkavállalók számára a fogadó tagállam munkaerőpiacán való egy év rendes foglalkoztatás után jogot biztosít arra, hogy munkavállalási engedélyüket ugyanannál a munkáltatónál megújítsák.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — A Társulási Tanácsot az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulást létrehozó megállapodás létesítette, amelyet 1963. szeptember 12-én Ankarában írt alá egyrészről a Török Köztársaság, másrészről az EGK tagállamai és a Közösség. E megállapodást a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal (HL 1964. L 217., 3685. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 10. o.) kötötték meg, hagyták jóvá és erősítették meg (a továbbiakban: társulási megállapodás).

3 — Az 1/80 határozat az *Accord d'association et protocoles CEE-Turquie et autres textes de base* (az Európai Közösségek Kiadóhivatala, Brüsszel, 1992.) című kiadványban tekinthető meg.

4. Ezenfelül a jelen ügy másodsorban alkalmat ad az említett határozat 10. cikke (1) bekezdése terjedelmének a pontosítására, amely előírja, hogy az Európai Unió tagállamai a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállalókra olyan szabályozást alkalmaznak, amely a bérek és egyéb munkafeltételek terén az uniós munkavállalókhoz viszonyítva mindennemű, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést kizár. A kérdést előterjesztő bíróság kérdése többek között arra irányul, hogy az a török munkavállaló, aki határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkezik, érvényesen hivatkozhat-e e rendelkezésre a tartózkodási engedélyének meghosszabbítása céljából még akkor is, ha nem teljesíti az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételeket.

5. Valójában a Bíróságnak ezzel kapcsolatban arról kell állást foglalnia, hogy az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdése kizárólag a rendes munkaerőpiachoz tartozó török állampolgárok munkavégzési feltételeire vonatkozik-e, mivel az e piacra való belépésre és az ehhez szükséges tartózkodási jog megszerzésére vonatkozó feltételeket kizárólag e határozat 6. cikkének (1) bekezdése szabályozza. Vagy pedig tekinthető-e úgy, hogy az említett határozat 10. cikkének (1) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalma befolyásolja a török munkavállalók munkavállalási feltételeit is, és ennélfogva ez utóbbi személyek tartózkodási jogát?

6. A jelen indítványban annak megállapítását javaslom a Bíróságnak, hogy az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy valamely tagállam nem vonhatja vissza visszaható hatállyal a török munkavállaló tartózkodási engedélyét azon időpontra visszamenőleg, amikor az engedélye kiadásának a nemzeti jogban előírt indoka már nem áll fenn, noha az említett munkavállaló semmiféle csalárd magatartást nem tanúsított, és a visszavonásra az e rendelkezésben előírt egyéves rendes foglalkoztatás időtartamának letelte után kerül sor.

7. Ezt követően kifejtem azon indokokat, amelyek alapján az az álláspontom, hogy e határozat 10. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a török munkavállaló, aki határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkezik, és nem teljesíti az e határozat 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeket, nem hivatkozhat az előbbi rendelkezésre a fogadó tagállam területén való tartózkodásra vonatkozó engedélyének meghosszabbítása érdekében.

I – Jogi háttér

A – *Az uniós jog*

1. A társulási megállapodás

8. A török munkavállalók Közösség területén való szabad mozgásának szabályozása érdekében ez utóbbi és a Török Köztársaság 1963. szeptember 12-én társulási megállapodást kötött. E megállapodás célja „a szerződő felek közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének elősegítése, teljes mértékben figyelembe véve, hogy biztosítani kell a török gazdaság gyorsuló fejlődését, továbbá javítani kell a török lakosság foglalkoztatási szintjén és életkörülményein” [nem hivatalos fordítás].[4]

9. A török munkavállalók társulási megállapodás szerinti szabad mozgásának fokozatos megvalósítása a Társulási Tanács által meghatározott gyakorlati szabályok alapján történik, melynek feladata, hogy biztosítsa a társulásra vonatkozó szabályok alkalmazását és fokozatos fejlesztését.[5]

4 — Lásd a társulási megállapodás 2. cikkének (1) bekezdését.

5 — A társulási megállapodás 6. cikke.

2. Az 1/80 határozat

10. A Társulási Tanács ekképpen elfogadta az 1/80 határozatot, amelynek célja különösen a török munkavállalók és családtagjaik jogi helyzetének javítása a Társulási Tanácsnak a társulási megállapodás 12. cikkének végrehajtásáról szóló, 1976. december 20-i 2/76 határozatával létrehozott szabályozáshoz képest. Ez utóbbi határozat előírta a török munkavállalók számára a fogadó tagállamban való fokozatos munkavállalási jogot, valamint e munkavállalók gyermekei számára a fogadó tagállamban az általános oktatáshoz való jogot.

11. A török munkavállalókra alkalmazandó rendelkezéseket az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése tartalmazza, amely a következőképpen rendelkezik:

„A családtagok szabad munkavállalásra való jogosultságáról szóló 7. cikk sérelme nélkül, valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállaló ebben a tagállamban:

– egy év rendes foglalkoztatás után jogosult arra, hogy munkavállalási engedélyét ugyanannál a munkáltatónál megújítsa, amennyiben munkaviszonyban áll;

– három év rendes foglalkoztatás után – és a Közösség tagállamai munkavállalóinak biztosítandó elsőbbségre is figyelemmel – jogosult arra, hogy ugyanazon foglalkozás vonatkozásában a választása szerinti munkáltatónál jelentkezzen bármely, rendes feltételek mellett meghirdetett és e tagállam munkaügyi hatóságánál bejelentett állásajánlatra;

– négy év rendes foglalkoztatás után jogosult a választása szerinti bármely munkaviszonyban történő munkavállalásra.” [nem hivatalos fordítás]

12. Az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállamok a rendes munkaerőpiacukhoz tartozó török munkavállalókra olyan szabályozást alkalmaznak, amely a bérek és egyéb munkafeltételek terén az uniós munkavállalókhoz viszonyítva mindennemű, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést kizár.

13. E határozat 13. cikke értelmében:

„A Közösség tagállamai és Törökország nem vezethetnek be új korlátozásokat a területükön jogszerűen tartózkodó és munkát vállaló munkavállalók és családtagjaik tartózkodási és munkavállalási feltételeire vonatkozóan.” [nem hivatalos fordítás]

B – *A nemzeti jog*

14. A külföldiek szövetségi területre való beutazásáról és tartózkodásáról szóló 1990. július 9-i törvény (Gesetz über die Einreise und den Aufenthalt von Ausländern im Bundesgebiet)[6] 19. §-a (1) bekezdése első albekezdésének 1. és 4. pontja akként rendelkezik, hogy a házassági életközösség megszakadása esetén a házastárs tartózkodási engedélye az Ausländergesetz 17. §-a (1) bekezdésében említett tartózkodási jogcímtől önálló és független tartózkodási jogként meghosszabbodik, ha a házassági életközösség jogszerűen legalább két éven keresztül fennállt a szövetség területén, és ha a külföldi az 1–3. pontban említett feltételek megvalósulásáig tartózkodási engedéllyel vagy más tartózkodási okmánnyal rendelkezett, kivéve ha időközben neki fel nem róható okból nem kérhette a tartózkodási engedély meghosszabbítását.

6 — BGBl. 1990 I, 1354. o.; a továbbiakban: Ausländergesetz.

15. Az Ausländergesetz 23. §-a (1) bekezdésének 1. pontja előírja, hogy a tartózkodási engedélyt e törvény 17. §-ának (1) bekezdése alapján meg kell adni a német állampolgár külföldi házastársának, ha az előbbi szokásos tartózkodási helye a szövetség területén található.

16. A külföldiek szövetségi területen való tartózkodásáról, keresőtevékenységéről és integrációjáról szóló 2004. július 30-i törvény (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet)[7] 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a szövetségi területre való beutazáshoz és ott-tartózkodáshoz a külföldieknek tartózkodási engedéllyel kell rendelkezniük, kivéve ha az uniós jog vagy rendelet másképpen nem rendelkezik, vagy ha a tartózkodási jog társulási megállapodás alapján áll fenn.

17. Az Aufenthaltsgesetz 4. §-ának (2) bekezdése értelmében a tartózkodási engedély lehetővé teszi keresőtevékenység folytatását abban az esetben, ha ezt e törvény írja elő, vagy ha a tartózkodási engedély kifejezetten lehetővé teszi ilyen tevékenység folytatását. Minden tartózkodási engedélyben fel kell tüntetni, hogy megengedett-e keresőtevékenység folytatása. Az a külföldi, aki nem munkavállalás céljából kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkezik, csak akkor vállalhat munkát, ha a szövetségi munkaügyi ügynökség jóváhagyását adta, vagy ha jogszabály írja elő, hogy megengedett az ezen ügynökség engedélye nélkül történő ilyen munkavégzés. A tartózkodási engedélyben fel kell tüntetni az említett ügynökség által kiadott engedélyt érintően fenntartott korlátozásokat.

18. Az Aufenthaltsgesetz 4. §-ának (5) bekezdése kimondja, hogy a társulási megállapodás értelmében vett tartózkodási joggal rendelkező külföldinek kell bizonyítania azt, hogy e joggal rendelkezik, bizonyítékot szolgáltatva arról – amennyiben az Unióban sem letelepedési engedéllyel, sem huzamos tartózkodásra jogosító okmánnyal nem rendelkezik –, hogy van tartózkodási engedélye. A tartózkodási engedélyt kérelem alapján adják ki.

19. Az Aufenthaltsgesetz 39. §-a szerint ellenkező jogszabályi rendelkezés hiányában a külföldi számára munkavégzést engedélyező tartózkodási engedély csak a szövetségi munkaügyi ügynökség jóváhagyásával adható ki. A jóváhagyás megadható, ha azt államközi megállapodások, törvény vagy rendelet előírja. Az Aufenthaltsgesetz 50. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a külföldi köteles elhagyni a szövetségi területet, ha nem vagy már nem rendelkezik a szükséges tartózkodási engedéllyel, és ha társulási megállapodás alapján nem vagy már nem rendelkezik tartózkodási joggal.

20. Az Aufenthaltsgesetz 105. §-ának (2) bekezdése értelmében az e törvény hatálybalépése előtt kiadott munkavállalási engedélyt úgy kell tekinteni, mint amely a szövetségi munkaügyi ügynökség korlátozása nélkül jóváhagyja a keresőtevékenység folytatását.

C – *Az Eddline El-Yassini- és a Gattoussi-ügyekben hozott ítélet nyomán kialakult ítélkezési gyakorlat*

21. Az Eddline El-Yassini- és a Gattoussi-ügyekben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyekben[8] a Bíróságnak a kérdést előterjesztő bíróság által a jelen ügyben előterjesztett problémához hasonló problémáról kellett határoznia, azonban eltérő jogszabályi környezetben. Ezen ügyek jogi háttere ugyanis az Európai Gazdasági Közösség és a Marokkói Királyság közötti együttműködésről szóló megállapodás[9], illetve egyrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészről a Tunéziai Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euro-mediterrán megállapodás volt.[10]

7 — BGBl. 2004 I, 1950. o., 2008. február 25-én közzétett változat (BGBl. 2008 I, 162. o.; a továbbiakban: Aufenthaltsgesetz).

8 — A C-416/96. sz. ügyben 1999. március 2-án hozott ítélet (EBHT 1999., I-1209. o.), illetve a C-97/05. sz. ügyben 2006. december 14-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-11917. o.).

9 — E megállapodást 1976. április 27-én Rabatban írták alá, és a Közösség nevében az 1978. szeptember 26-i 2211/78/EGK tanácsi rendelettel hagyták jóvá (HL L 264., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 13. kötet, 155. o.; a továbbiakban: EGK-Marokkó megállapodás).

10 — E megállapodást 1995. július 17-én Brüsszelben kötötték, és az Európai Közösség és az Európai Szén- és Acélközösség nevében az 1998. január 26-i 98/238/EK, ESZAK tanácsi és bizottsági határozat hagyta jóvá (HL L 97., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 28. kötet, 187. o.; a továbbiakban: euro-mediterrán megállapodás).

22. Az említett ügyekben a fogadó tagállam a tartózkodási jog korlátozásával valamely harmadik ország állampolgárának a foglalkoztatottként történő munkavégzéshez való jogát annak ellenére szűkítette, hogy számára e jogot munkavállalási engedélyben biztosították. [11]

23. E. El-Yassini, miután feleségül vett egy brit állampolgárt, 1991-ben tizenkét hónapra érvényes tartózkodási engedélyt kapott az Egyesült Királyságban. Házassága óta keresőtevékenységet folytatott. E. El-Yassini, miután elvált a feleségétől, 1992-ben a tartózkodási engedélye meghosszabbítását kérte, többek között az EGK-Marokkó megállapodás 40. cikkének első bekezdésére hivatkozva, amely előírja, hogy minden tagállam olyan szabályozást alkalmaz a területén foglalkoztatott marokkói állampolgárságú munkavállalókra, amely a munkakörülményeket és a javadalmazást illetően – az adott tagállam saját állampolgáraihoz viszonyítva – mindennemű, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést kizár. A Secretary of State for the Home Department többek között azzal az indokkal utasította el E. El-Yassini kérelmét, hogy az e rendelkezésben használt, „a munkakörülményeket és a javadalmazást illetően" kifejezés nem vonatkozik valamely marokkói munkavállalónak a fogadó tagállambeli tartózkodási jogára, és hogy ennélfogva nem értelmezhető úgy, hogy biztosítja számára azt a jogot, hogy folytassa a munkavégzést ebben az államban a tartózkodási engedélyének lejárta után.

24. A tunéziai állampolgárságú M. Gattoussi, miután feleségül vett egy német állampolgárt, és engedélyezték neki, hogy csatlakozzon hozzá, három évre érvényes tartózkodási engedélyt kapott, majd határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyt. A német hatóságok – miután tudomást szereztek arról, hogy M. Gattoussi külön élt feleségétől – korlátozták a tartózkodási engedélye érvényességének időtartamát, és a Tunéziába való kitoloncolás kilátásba helyezése mellett kötelezték a német államterület elhagyására. A fent hivatkozott Eddline El-Yassini-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyhöz hasonlóan a nemzeti hatóságok úgy ítélték meg, hogy M. Gattoussi nem tarthat igényt a tartózkodási jogra az euro-mediterrán megállapodás 64. cikkének (1) bekezdése alapján, amelynek értelmében minden tagállam olyan szabályozást alkalmaz a területén alkalmazott tunéziai állampolgárságú munkavállalókra, amely a munkakörülményeket, a javadalmazást és az elbocsátást illetően – az adott tagállam saját állampolgáraihoz viszonyítva – mindennemű, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést kizár.

25. A két ügyben – annak ellenére, hogy a felperesek határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel és munkával rendelkeztek – a nemzeti hatóságok megtagadták a tartózkodási joguk meghosszabbítását, mivel a tartózkodási engedélyük érvényességének lejárta időpontjában az e jog megadásának alapjául szolgáló eredeti indok már nem állt fenn. E két ügyben tehát az a kérdés merült fel, hogy az EGK–Marokkó megállapodás 40. cikkének első bekezdését és az euro-mediterrán megállapodás 64. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, hogy valamely tagállam ilyen körülmények között megtagadja a tartózkodási engedély kiadását.

26. A fent hivatkozott Eddline El-Yassini-ügyben hozott ítéletében a Bíróság e tekintetben kimondta, hogy „a közösségi jog jelenlegi állapotában főszabály szerint nem tiltja, hogy a fogadó tagállam megtagadja egy olyan marokkói állampolgár tartózkodási engedélyének meghosszabbítását, akiknek a területére való belépését és ott szakmai tevékenység folytatását engedélyezte, amennyiben a tartózkodási jog megadásának eredeti indoka az érintett személynek kiadott tartózkodási engedély érvényességi idejének lejártakor már nem áll fenn." [12] A Bíróság továbbá rámutatott arra, hogy „az a körülmény, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok ezen intézkedése az érdekeltet a fogadó tagállambeli munkaviszonyának a munkáltatójával kötött munkaszerződésben foglalt időpontot megelőző megszüntetésére kényszeríti, főszabály szerint nem befolyásolja a fenti értelmezést." [13]

11 — Lásd a fent hivatkozott Gattoussi-ügyben hozott ítélet 31. pontját.

12 — A fent hivatkozott Eddline El-Yassini-ügyben hozott ítélet 62. pontja.

13 — Uo., 63. pont.

27. Mindazonáltal, folytatja a Bíróság, „más lenne a helyzet, ha a kérdést előterjesztő bíróság megállapította volna, hogy a fogadó tagállam a munkavállalással kapcsolatban olyan konkrét jogokat biztosított volna a marokkói migráns munkavállalónak, amelyek meghaladják az ugyanezen tagállam által a tartózkodással kapcsolatban biztosított jogokat.” [14] Ez az eset áll fenn, ha az érintett tagállam csak a munkavállalási engedély érvényességi idejénél rövidebb időre adott tartózkodási engedélyt az érintettnek, és ha ezt követően és a munkavállalási engedély érvényességi idejének lejárta előtt a tagállam megtagadta a tartózkodási engedély meghosszabbítását, anélkül hogy az állam jogos érdekeinek védelmére vonatkozó – így a közrenddel, a közbiztonsággal és a közegészséggel kapcsolatos – indokokkal igazolta volna azt. [15]

28. Az EGK–Marokkó megállapodás 40. cikke első bekezdésének hatékony érvényesülése szükségképpen azt jelenti, hogy abban az esetben, ha egy marokkói állampolgár számára valamely tagállam területén meghatározott időre megfelelően engedélyezték a szakmai tevékenység gyakorlását, az érintett ennek teljes időtartama alatt jogosult az említett rendelkezés által számára biztosított jogokra. [16]

29. A Bíróság ugyanezt az érvelést alkalmazta a fent hivatkozott Gattoussi-ügyben hozott ítéletében. [17]

II – A tényállás és az alapjogvita

30. A. Gülbahce, török állampolgár, 1996 februárjában utazott be a német államterületre, és menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. 1997 júniusában feleségül vett egy német állampolgárt. A menedékjog iránti kérelmét ezt követően elutasították.

31. A. Gülbahce 1998 májusában visszautazott a származási államába, mielőtt ugyanezen év június 8-án családegyesítési vízummal visszatért a német államterületre. Ennek során úgy nyilatkozott, hogy lakcíme megegyezik azzal, ahol abban az időszakban a felesége lakott. 1998 júliusában a helyi idegenrendészeti hatóság egy évre érvényes tartózkodási engedélyt állított ki részére. Ezen engedélyt 1999. június 17-én 2001. július 2-ig meghosszabbították. Ezzel párhuzamosan a bochumi (Németország) munkaügyi hatóság 1998. szeptember 29-én határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyt állított ki A. Gülbahce részére.

32. 1999 februárja és novembere között A. Gülbahcet építőipari segédmunkásként foglalkoztatták Hamburgban (Németország), majd 2000 szeptemberétől újra különböző munkáltatók foglalkoztatták, minden alkalommal Hamburgban. Mindegyik munkaszerződése rövidebb volt egy évnél.

33. 2000. július 1-jén A. Gülbahce lakásvásárlás iránti kérelmet nyújtott be Hamburgban, és 2001 júniusában a Freie und Hansestadt Hamburg idegenrendészeti hatóságától kérte tartózkodási engedélyének munkavégzés céljából történő meghosszabbítását.

34. A Freie und Hansestadt Hamburg A. Gülbahce részére 2001. augusztus 16-án két évre szóló tartózkodási engedélyt állított ki, amelyet utoljára 2004. január 20-án hosszabbított meg további két évre.

14 — Uo., 64. pont.

15 — Uo., 65. pont.

16 — Uo., 66. pont.

17 — Lásd ezen ítélet 29–40. pontját.

35. 2005 júliusában a Freie und Hansestadt Hamburg tudomására jutott, hogy A. Gülbahce felesége 1999. november 2-án írásban bejelentette Aschersleben városának (Németország), hogy 1999. október 1-je óta külön él tőle. Amikor a Freie und Hansestadt Hamburg meghallgatta A. Gülbahcet, ez utóbbi elismerte, hogy 2000 novemberében elvált feleségétől. A munkája során sokat utazott az egész német államterületen, és a feleségénél csak a hétvégéken és a szabadságok idején tartózkodott.

36. 2005 decemberében A. Gülbahce Hamburgban, az Atla GmbH-nál 2004 novemberében megkezdett munkavégzés céljából kérte tartózkodási engedélyének a meghosszabbítását.

37. A 2006. augusztus 29-i határozattal helybenhagyott 2006. február 6-i határozatával a Freie und Hansestadt Hamburg visszaható hatállyal visszavonta A. Gülbahce 2001. augusztus 16-i és 2004. január 20-i tartózkodási engedélyét. Elutasította a tartózkodási engedélyének meghosszabbítása iránti kérelmet, és kilátásba helyezte a Törökországba való kitoloncolását. E hatóság szerint az A. Gülbahce részére kiadott tartózkodási engedélyeket nem lehetett volna meghosszabbítani, mivel a felesége nyilatkozatai alapján a házassági életközösség nem állt fenn két éven keresztül. A Freie und Hansestadt Hamburg továbbá úgy ítéli meg, hogy A. Gülbahce a meghosszabbítás céljából nem hivatkozhatott volna az 1/80 határozat 6. cikkére, mivel az egyes meghosszabbítások időpontjában nem ugyanaz a munkavállaló foglalkoztatta legalább egy éve. Továbbá A. Gülbahce csalárd módon jutott hozzá az említett tartózkodási engedélyekhez, mivel a közte és a felesége közötti házassági életközösség megszakadt.

38. 2007. július 3-i ítéletével a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság, Németország) azzal az indokkal utasította el az A. Gülbahce által a Freie und Hansestadt Hamburg határozata ellen benyújtott keresetet, hogy ez utóbbi jogosan vonta vissza a tartózkodási engedélyeket, mivel a házastársak közötti életközösség nem állt fenn két éven keresztül. Egyébként az A. Gülbahce által a határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyével kapcsolatban hivatkozott 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdése nem írja elő, hogy a Freie und Hansestadt Hamburgnak a tartózkodási engedélye meghosszabbítása révén lehetővé kell tennie A. Gülbahce számára az általa abban az időszakban gyakorolt szakmai tevékenységek folytatását.

39. 2008. május 29-i ítéletével a fellebbviteli bíróság, a Hamburgisches Oberverwaltungsgericht megváltoztatta a Verwaltungsgericht által hozott ítéletet, és azzal az indokkal kötelezte a Freie und Hansestadt Hamburgot, hogy állítson ki tartózkodási engedélyt A. Gülbahce részére, hogy a határozatlan időre szóló munkavállalási engedély az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdésével együttesen a házasságtól független tartózkodási jogot alapoz meg. Az a török munkavállaló ugyanis, aki valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozik, és aki határozatlan időre szóló rendes munkavállalási engedéllyel rendelkezik, akkor is jogosult e rendelkezésre hivatkozni, ha nem hivatkozhat az e határozat 6. cikkéből eredő jogokra. A fellebbviteli bíróság úgy ítéli meg, hogy a Bíróságnak az EGK–Marokkó megállapodásból és az euro-mediterrán megállapodásból eredő, a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó ítélkezési gyakorlatát kell analógia útján alkalmazni. A szakmai tevékenység tényleges gyakorlásához való jog ezért csak az állam jogos érdekeinek védelmére vonatkozó – így a közrenddel, a közbiztonsággal vagy a közegészséggel kapcsolatos – indokok alapján vonható vissza. Márpedig ilyen indokok nem állnak fenn, és A. Gülbahce különösen nem kötött színlelt házasságot.

40. A felülvizsgálat tárgyában eljáró Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) 2009. december 8-i ítéletével hatályon kívül helyezte a 2008. május 29-i ítéletet, és azzal az indokkal utalta vissza az ügyet új eljárásra és új határozathozatalra, hogy a fellebbviteli bíróság tévesen indult ki azon elvből, miszerint – az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdése alapján, és figyelembe véve a határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyt – A. Gülbahcének joga lett volna a tartózkodási engedély meghosszabbítására vagy megadására.

41. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az ügy visszautalása keretében tartott új tárgyalásokon, valamint a felek által szolgáltatott bizonyítékokból kiderül, hogy A. Gülbahcét 2006 októbere óta a hamburgi székhelyű Consultin Bau GmbH foglalkoztatja, előbb megszakításokkal, majd 2009. november 2. óta folyamatosan.

III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

42. A Hamburgisches Oberverwaltungsgericht, mivel kétségei támadtak a tekintetben, hogy az 1/80 határozat rendelkezései hogyan értelmezendők, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdését,

a) hogy az a török munkavállaló, aki megfelelően engedélyt kapott arra, hogy valamely tagállam területén bizonyos (adott esetben határozatlan), a tartózkodási engedély időtartamát meghaladó ideig keresőtevékenységet folytasson (úgynevezett kiterjesztett hatályú munkavállalási engedély), ezen időszak teljes tartama alatt gyakorolhatja az ezen engedélyből fakadó jogait, amennyiben ez nem ellentétes az állam valamely jogos érdekének – nevezetesen a közrendnek, a közbiztonságnak vagy a közegészségnek – a védelmével,

b) és hogy a tagállam számára tilos, hogy ezen engedélyt a kiállításának időpontjában hatályos, a munkavállalási engedély tartózkodási engedélytől való függőségét szabályozó nemzeti rendelkezésekre hivatkozva kezdettől fogva megfossza minden hatályától a török munkavállaló tartózkodási jog szerinti jogállása szempontjából (tekintettel a [fent hivatkozott] El-Yassini-ügyben […] hozott – az EGK–Marokkó […] megállapodás 40. cikke első bekezdésének hatályához fűződő – ítélet […] összefoglalásának 3. pontjára, valamint indokolásának 62–65. pontjára, továbbá a [fent hivatkozott] Gattoussi-ügyben […] – az […] euro-mediterrán […] megállapodás 64. cikke (1) bekezdésének hatályához fűződő – ítélet […] összefoglalásának 2. pontjára, valamint indokolásának 36–43. pontjára)?

Az e kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

2) Úgy kell-e értelmezni az 1/80 határozat 13. cikkét, hogy a »standstill« szabály azt is tiltja a tagállam számára, hogy a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállalót jogszabály (a jelen esetben a[z Aufenthaltgesetz]) révén megfossza annak lehetőségétől, hogy az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának a megsértésére hivatkozzon a korábban számára kiállított, a tartózkodási engedély időtartamát meghaladó időtartamú munkavállalási engedély vonatkozásában?

Az e kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

3) Úgy kell-e értelmezni az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdését, hogy a hátrányos megkülönböztetés abban szabályozott tilalma semmi esetre sem tiltja a nemzeti hatóságok számára azt, hogy a nemzeti jog alapján a török munkavállaló részére bizonyos időszakra jogalap nélkül kiállított határozott időre szóló tartózkodási engedélyeket azok érvényességi idejének lejártát követően a nemzeti rendelkezéseknek megfelelően visszavonják azon időszakok vonatkozásában, amelyekben a török munkavállaló a részére korábban megfelelően kiállított határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel ténylegesen élve dolgozott?

4) Úgy kell-e értelmezni továbbá az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdését, hogy e rendelkezés hatálya kizárólag arra a keresőtevékenységre terjed ki, amelyet a – nemzeti hatóságok által részére megfelelően kiállított határozatlan időre szóló és tárgyi hatályában nem korlátozott munkavállalási engedéllyel rendelkező – török munkavállaló abban az időpontban folytat,

amelyben a más célból kiállított határozott időre szóló tartózkodási engedélye lejár, és hogy a török munkavállaló ebben az esetben ezért nem tarthat igényt arra, hogy a nemzeti hatóságok további tartózkodását – adott esetben az álláskereséshez szükséges időbeli megszakítást követően – e keresőtevékenység végleges befejezését követően is engedélyezzék egy új keresőtevékenység folytatása céljából?

5) Úgy kell-e értelmezni továbbá az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdését, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalma (csak azt) tiltja a fogadó tagállam nemzeti hatóságai számára, hogy a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállalóval szemben, akinek a tagállam valamely keresőtevékenység folytatásával összefüggésben eredetileg a tartózkodásával összefüggő jogoknál szélesebb körű jogokat biztosított, az utoljára kiállított tartózkodási engedély lejártát követően kitoloncolási intézkedéseket foganatosítsanak, amennyiben ezen intézkedések nem az állam jogos érdekének védelmét szolgálják, nem kötelezi azonban a nemzeti hatóságokat arra, hogy tartózkodási engedélyt állítsanak ki?”

IV – Elemzés

43. A. Gülbahce úgy ítéli meg, hogy a tartózkodási engedélyének a 2001. augusztusi és 2004. januári meghosszabbítása nem volt jogellenes, és hogy megalapozott volt, hogy e meghosszabbítást az 1998 szeptemberében részére kiállított, határozatlan időre szóló munkavállalási engedélyből eredő munkához való jogának gyakorlása céljából követelje.

44. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, hogy a Hamburgisches Oberverwaltungsgericht abból a feltevésből indul ki, hogy A. Gülbahce nem hivatkozhatott az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő jogokra a tartózkodási engedélyei visszavonásának vitatása céljából.

45. Mindazonáltal megjegyzem, hogy e határozatból kiderül, hogy A. Gülbahce 2005 decemberében az Atla GmbH-nál 2004 novemberében, Hamburgban megkezdett munkavégzés céljából kérte tartózkodási engedélyének a meghosszabbítását. A határozat ehhez hasonlóan megállapítja, hogy A. Gülbahce csak 2004 novemberében kezdett el hosszabb időtartamú szakmai tevékenységet folytatni, és e tevékenységet 2006 júniusáig gyakorolta.[18] A kérdést előterjesztő bíróság egyébként kifejti, hogy a 2001 augusztusában és a 2004 januárjában kiadott tartózkodási engedélyek visszavonása, valamint a tartózkodási engedélye meghosszabbításának megtagadása időpontjában, nevezetesen 2006 februárjában A. Gülbahce legalább egy éve ugyanazon munkáltató alkalmazásában állt.[19]

46. Számomra nem magától értetődő tehát, hogy A. Gülbahce semmiképpen sem teljesíti az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételeket.

47. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság számára adandó hasznos válasz érdekében legelőször is abból a feltételezésből kiindulva vizsgálom meg az ez utóbbi által feltett kérdéseket, hogy A. Gülbahce alapozhatta tartózkodási engedélyének a meghosszabbítását az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésére, ezután pedig abból a feltevésből kiindulva, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság alapozott, vagyis hogy A. Gülbahce nem teljesíti az e rendelkezésben szereplő feltételeket.

18 — Lásd az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 23. pontját.

19 — Lásd az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 24. pontját.

A – *A. Gülbahce hivatkozhat az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő jogra*

48. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a 2001 augusztusában és 2004 januárjában kiadott tartózkodási engedélyek 2006. februári visszavonásával A. Gülbahce nemzeti tartózkodási joga a nemzeti rendelkezések értelmében 2001. július 3-ára visszaható hatállyal megszűnt, és ennélfogva nem hivatkozhat az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésére. [20]

49. Úgy tűnik számomra, hogy ez a megállapítás közvetlenül ellentétes a Bíróság által az Unal-ügyben hozott ítéletben kialakított ítélkezési gyakorlattal. [21]

50. A Bíróság ugyanis ebben az ítéletben kimondta, hogy az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok visszaható hatállyal visszavonják a török munkavállaló tartózkodási engedélyét azon időpontra visszamenőleg, amikor az engedély kiadásának a nemzeti jogban előírt indoka többé nem áll fenn, noha az említett munkavállaló semmiféle csalárd magatartást nem tanúsított, és a visszavonásra az említett 6. cikk (1) bekezdésének első francia bekezdésében előírt egyéves rendes foglalkoztatás időtartamának letelte után kerül sor.

51. A Bíróság többek között úgy ítélte meg, hogy a szerzett jogok tiszteletben tartásának általános elve szerint, amennyiben a török állampolgár jogokat eredeztethet az 1/80 határozat valamely rendelkezéséből, e jogok már nem függnek az ezeket keletkeztető körülményektől, mivel e határozat nem ír elő ilyen jellegű feltételt. [22]

52. Annak meghatározásához, hogy B. Unal szerzett-e ilyen jogokat, a Bíróság azon időpontot tekintette relevánsnak, amikor a fogadó tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai meghozták a török munkavállaló tartózkodási engedélyének visszavonásáról szóló határozatot. [23]

53. Az alapügyben A. Gülbahce 2001. augusztus 16-án és 2004. január 20-án kiadott tartózkodási engedélyeit a 2006. február 6-i határozattal visszavonták. Márpedig amint a jelen indítvány 45. pontjában arra rámutattam, A. Gülbahce ebben az időpontban valószínűleg több mint egy éve ugyanannál a munkáltatónál állt alkalmazásban.

54. Ennélfogva abban az időpontban, amikor a vitatott tartózkodási engedélyek visszavonására sor került, A. Gülbahcének már szerzett jogai voltak az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése alapján, ami szükségszerűen magában foglalja az ezzel összefüggő tartózkodási jogát. [24] E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróságnak kell meghatároznia, hogy az A. Gülbahce által 2004 novemberétől 2006 júniusáig végzett munka időtartama megfelel-e az e rendelkezés értelmében vett egy év rendes foglalkoztatás feltételének, mivel a török munkavállalónak elegendő több mint egy éve rendes foglalkoztatásban állnia ahhoz, hogy jogosult legyen munkavállalási engedélyének ugyanazon munkáltatónál való meghosszabbítására. [25] E tekintetben a rendes foglalkoztatás stabil, és nem átmeneti helyzetet feltételez a fogadó tagállam munkaerőpiacán, és ennek megfelelően magában foglalja a nem vitatott tartózkodáshoz való jogot. [26]

20 — Lásd az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 23. pontját.

21 — A C-187/10. sz. ügyben 2011. szeptember 29-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-9045. o.).

22 — A fent hivatkozott Unal-ügyben hozott ítélet 50. pontja.

23 — Uo., 51. és 52. pont.

24 — Uo., 29. és 30. pont.

25 — Uo., 38. pont.

26 — Uo., 31. pont.

55. Többek között azon munka, amelyet a török állampolgár büntetőjogi felelősségének megállapítását eredményező csalárd magatartás révén megszerzett tartózkodási engedély vagy a tartózkodási jogáról való végleges döntés időpontjáig ideiglenes tartózkodásra jogosító engedély birtokában végzett, nem keletkeztethet az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése szerinti jogosultságot ezen állampolgár számára. [27]

56. A jelen ügyben úgy tűnik, hogy A. Gülbahce büntetőjogi felelősségét nem állapították meg semmilyen csalárd magatartás miatt, és hogy ezenfelül tartózkodási engedéllyel és határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára valamely keresőtevékenységnek a német államterületen való szabad gyakorlását. Mindenestre a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy A. Gülbahce teljesíti-e az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételeket.

57. Következésképpen úgy gondolom, hogy ha a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy A. Gülbahce a 2001 augusztusában és 2004 januárjában kiadott tartózkodási engedélyek visszavonásának időpontjában teljesíti a német munkaerőpiacon való, egy éves rendes foglalkoztatásra vonatkozó feltételt, tartózkodási engedélyének a meghosszabbítása céljából hivatkozhat az e rendelkezés által számára biztosított jogokra, és a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok így nem jogosultak arra, hogy visszaható hatállyal visszavonják a tartózkodási engedélyeit azon időpontra visszamenőleg, amikor a tartózkodási engedélye kiadásának a nemzeti jogban előírt indoka már nem áll fenn.

58. Ha a kérdést előterjesztő bíróság ezzel szemben azt állapítaná meg, hogy A. Gülbahce nem teljesíti ezt a feltételt, akkor helyesen zárta ki annak lehetőségét, hogy A. Gülbahce tartózkodási engedélyét az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése alapján meghosszabbítsák.

59. Ez utóbbi esetben az a kérdés merül fel, hogy A. Gülbahce hivatkozhat-e a tartózkodási engedélyének meghosszabbítása céljából e határozat 10. cikkének (1) bekezdésére.

B – *A. Gülbahce nem hivatkozhat az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő jogra*

60. A kérdést előterjesztő bíróság első kérdése lényegében az 1/80 határozat 10. cikke (1) bekezdése hatályának a meghatározására irányul. Lehetővé teszi-e e rendelkezés a határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkező török állampolgár tartózkodási engedélyének a meghosszabbítását, noha úgy tűnik, hogy e határozat 6. cikke (1) bekezdésének szövege – amelynek feltételeit nem teljesíti – ezt megakadályozza?

61. Úgy tűnik ugyanis, hogy a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy A. Gülbahce nem tekinthető úgy, mint aki az említett határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő valamely helyzet hatálya alá tartozna, mivel a tartózkodási engedély visszavonásának időpontjában nem foglalkoztatta legalább egy éve folyamatosan ugyanazon munkáltató.

62. Először is az EGK–Marokkó megállapodás, illetve az euro-mediterrán megállapodás által előírt szabályok analógia útján történő esetleges alkalmazását illetően meg kell határozni az e megállapodások és a társulási megállapodás között fennálló különbséget.

63. A Bíróság a fent hivatkozott Eddline El-Yassini-ügyben hozott ítéletének 61. pontjában maga is kiemelte ezt, megjegyezve, hogy az EGK–Marokkó megállapodás és a társulási megállapodás között alapvető különbségek vannak mind szövegük, mind pedig tárgyuk és céljuk tekintetében, és arra a következtetésre jutott, hogy a Bíróság által a társulási megállapodással kapcsolatban kialakított ítélkezési gyakorlat nem ültethető át analógia útján az EGK–Marokkó megállapodásra.

27 — Uo., 47. pont.

64. A Bíróság így ebben az ítéletben megállapította, hogy a társulási megállapodás célja a török munkavállalók fokozatos integrálása volt a Török Köztársaságnak az Unióhoz való jövőbeni csatlakozása fényében, az EGK–Marokkó megállapodás pedig mindössze egy általános gazdasági együttműködés keretei közé illeszkedik. [28]

65. A Bíróság, miután felidézte az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének szövegét, rámutat arra, hogy ebben az összefüggésben több alkalommal kimondta, hogy az a török munkavállaló, aki teljesíti az e rendelkezésben kimondott feltételeket, kérheti a tartózkodási engedélyének a fogadó tagállambeli meghosszabbítását annak érdekében, hogy rendes keresőtevékenységének gyakorlását folytathassa itt. [29]

66. Megállapítva azt, hogy e határozat rendelkezései annak különleges rendszerét tükrözik, a Bíróság ebből logikusan arra következtetett, hogy az EGK–Marokkó megállapodás nem értelmezhető az e rendelkezésekkel való analógia útján.

67. A Bíróság e megállapításának fordítottját ugyanezen indokok alapján kell elfogadni.

68. A Bíróság ugyanis a fent hivatkozott Eddline El-Yassini-ügyben hozott ítéletének 43. pontjában rávilágított arra, hogy a török munkavállaló tartózkodási engedélyének a rendes keresőtevékenység gyakorlásának folytatása céljából történő meghosszabbítása feltételezi, hogy teljesüljenek az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételek. Márpedig meg kell állapítani, hogy az EGK–Marokkó megállapodásban nincs olyan rendelkezés, amely megfelel e rendelkezésnek. Önmagában e tényező az A. Gülbahce által javasolt, analógia útján történő értelmezés elvetése mellett szól. Ez annál is inkább így van, mivel az említett rendelkezés – a tárgya és a célja miatt – a társulási megállapodásra jellemző rendszer szerves részét képezi.

69. Véleményem szerint ebből az következik, hogy az ebben az ítéletben ismertetett feltevés nem ültethető át a vizsgált ügyre.

70. Ha A. Gülbahce nem teljesíti az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételeket, nem hivatkozhat a tartózkodási engedélyének az e határozat alapján történő megújításához vagy meghosszabbításához való semmilyen jogra.

71. A fent hivatkozott Unal-ügyben hozott ítéletből ugyanis az következik, hogy ha az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő jogokra szerzett jogok címén hivatkozni lehet, nincs jelentősége annak, hogy az azok megszerezését lehetővé tevő eredeti feltételek megszűntek. [30] Márpedig ha nem teljesül az e határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésében a foglalkoztatás minimális időtartamára vonatkozóan előírt feltétel, az ebből eredő jogokat nem szerezhették meg.

72. Ennélfogva most pontosítható az említett határozat 10. cikke (1) bekezdésének hatálya.

73. E rendelkezés a társulási megállapodás és az 1/80 határozat különleges rendszerébe tartozik. E rendelkezés tehát kiegészíti e határozat 6. cikkének (1) bekezdését, és – az A. Gülbahce által hivatkozott értelmezéssel szemben – nem ellentétes azzal. Ez utóbbi rendelkezés ugyanis a fokozatos integráció rendszerét írja elő, az általa bevezetett folyamat egy olyan szabályozással kezdődik, amely korlátozza a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállalók jogait.

28 — Lásd az említett ítélet 54. és 58. pontját.

29 — Lásd az 53. pontot és a fent hivatkozott Eddline El-Yassini-ügyben hozott ítéletben hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

30 — Lásd ezen ítélet 50. pontját.

74. A szakmai tevékenység gyakorlásához való jog megszerzésének fokozatos rendszere az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetéshez hasonló korlátozásokat foglal magában az első szakaszokban, amint azt e határozat 6. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdése tükrözi, amely a tagállamok munkavállalói számára biztosítandó elsőbbséget ír elő. E korlátozásokat a társulási megállapodás általános elve igazolja, és azok az állásokra való jelentkezéshez való jog megszerzésére vonatkoznak.

75. Ha e jogot és az állást megszerezték, az említett jog gyakorlásának feltételei tekintetében ezzel szemben nem engedhető meg semmilyen hátrányos megkülönböztetés. Véleményem szerint erre emlékeztet az említett határozat 10. cikkének (1) bekezdése.

76. Úgy vélem tehát, hogy a török munkavállalók munkavállalására vonatkozó feltételeket kizárólag az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése szabályozza, és következésképpen e határozat 10. cikke (1) bekezdésének célja nem lehet szintén az e munkavállalásra vonatkozó feltételek szabályozása, és ezáltal annak lehetővé tétele az érintett számára, hogy a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmét ez utóbbi rendelkezésre alapozza.

77. Ezzel kapcsolatban emlékeztetek arra, hogy az uniós jog jelenlegi állapotában a társulási megállapodásra vonatkozó rendelkezések nem érintik a tagállamok azon hatáskörét, hogy szabályozzák a török állampolgároknak a területükre való beutazását, valamint az első szakmai tevékenységük feltételeit, hanem kizárólag azon török munkavállalók helyzetét szabályozzák, akik bizonyos időtartamú jogszerű munkavégzés révén már szabályszerűen beilleszkedtek a fogadó tagállamban, az 1/80 határozat 6. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelően.[31] Ennélfogva a török állampolgárnak valamely tagállam területére való első beutazását főszabály szerint kizárólag az említett állam nemzeti joga szabályozza, és az érintett csak akkor hivatkozhat az uniós jog alapján a munkavégzéssel vagy az önálló vállalkozói tevékenység gyakorlásával kapcsolatban bizonyos jogokra, és az ezzel összefüggő tartózkodási jogra, ha már jogszerű a helyzete az érintett tagállamban.[32]

78. A társulási megállapodás tehát semmilyen tartózkodási jogot nem állapít meg a török munkavállalók javára.

79. Következésképpen annak elismerése, hogy az a török munkavállaló, aki nem teljesíti az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételeket, hivatkozhat az e határozat 10. cikkének (1) bekezdésére, azzal a következménnyel járna, hogy a tagállamok annak ellenére kötelesek lennének e munkavállaló tartózkodási engedélyének meghosszabbítására, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok szabálytalannak ítélnek meg valamely helyzetet a fogadó tagállam területén.

80. Ezen értelmezésnek az lenne a hatása, hogy tartózkodási jogot keletkeztetne a török munkavállaló javára, amint határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkezik. A társulási megállapodás nemcsak hogy nem ír elő ilyen jogot, hanem e jog a tagállamok azon hatáskörét is csorbítaná, hogy az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogok megszerzéséig szabályozzák a török állampolgárok területükre való beutazását.

81. Ez az értelmezés veszélyeztethetné az 1/80 határozat által létrehozott rendszert.

82. Mindezen indokok alapján az a véleményem, hogy az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a török munkavállaló, aki határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkezik, és nem teljesíti az e határozat 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeket, nem hivatkozhat az előbbi rendelkezésre a fogadó tagállam területén való tartózkodásra vonatkozó engedélyének meghosszabbítása érdekében.

31 — Lásd a C-317/01. és C-369/01. sz., Abatay és társai egyesített ügyekben 2003. október 21-én hozott ítélet (EBHT 2005., I-12301. o.) 63. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot. Lásd továbbá a fent hivatkozott Unal-ügyben hozott ítélet 41. pontját.

32 — A fent hivatkozott Abatay és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 65. pontja, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

V – Végkövetkeztetések

83. Mindezek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a Hamburgisches Oberverwaltungsgericht kérdéseire az alábbi válaszokat adja:

1) Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás létrehozásáról szóló, egyrészről a Török Köztársaság, másrészről az Európai Gazdasági Közösség tagállamai és a Közösség által 1963. szeptember 12-én Ankarában aláírt megállapodással létesített Társulási Tanács által elfogadott, a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy valamely tagállam nem vonhatja vissza visszaható hatállyal a török munkavállaló tartózkodási engedélyét azon időpontra visszamenőleg, amikor az engedély kiadásának a nemzeti jogban előírt indoka többé nem áll fenn, noha az említett munkavállaló semmiféle csalárd magatartást nem tanúsított, és a visszavonásra az e rendelkezésben előírt egyéves rendes foglalkoztatás időtartamának letelte után kerül sor.

2) Az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a török munkavállaló, aki határozatlan időre szóló munkavállalási engedéllyel rendelkezik, és nem teljesíti az e határozat 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeket, nem hivatkozhat az előbbi rendelkezésre a fogadó tagállam területén való tartózkodásra vonatkozó engedélyének meghosszabbítása érdekében.